

Ostrov Sikandang

Kánoe s plnou zátěží, bez háčka

ZTROSKOTÁNÍ

u ostrova Ragu – Ragu

text a foto , Jiří „Choroš“ Hron

V zimních měsících se zase vydáváme do míst, kde léto nikdy nekončí. Cílem naší cesty je vyzkoušet a otestovat novou nafukovací kánoi Outrigger (kánoe s vahadlem). Tento prototyp vyrobila firma Robfin Roberta Kazika. Indonésie se jako testovací místo zdála nejvhodnější. Několik dnů před odletem se na facebooku objevila zpráva uveřejněná Pašíkem. „Ve středu začala další silná erupce sopky Sinabung na Sumatře. První velká erupce po několika stoletích nastala v roce 2010 asi tři týdny poté, co se v okolí potloukal Choroš. Nyní, několik týdnů před jeho cestou do stejných míst, je sopka opět silně aktivní. Je to jen náhoda?“

Tuto destinaci jsme si nevybrali náhodou. Nebylo to jen kvůli klimatickým podmínkám, ale i proto, že tam máme kamarády, kteří s plánováním expedice pomohou. Halim je původem z Německa, ale už spoustu let žije na Sumatře. Zná mnoho krásných míst, která jsou pro nás Evropany vysněným rájem. V minulosti jsme si od něj půjčovali kajaky, na kterých jsme se plavili po Lake Toba a kolem ostrovů Banyak. Pro tuto experimentální plavbu vybral ostrovy v okolí Aceh. Chtěl s námi i celý pobyt absolvovat. Všechno se ale zásadně změnilo. Dostali jsme zprávu, že Halim nečekaně zemřel. Zahubila ho horečka dengue. Mimochodem, tahle nemoc je jednou z obávaných nemocí cestovatelů. Šíří ji stejně jako malárii komáři rodu *Aedes Aegypti*, ale také drobné mušky. Je rozšířená ve všech tropických oblastech světa. Zejména v období dešťů je riziko nákazy větší. Smrt nastává asi u 5 % nakažených. Na dengue umírá asi 22 000 lidí ročně. Neexistuje proti ní žádná očkování a léčí se až při počátečních příznacích.

Takže po znovuoživilé sopce další varování. Nebylo nám nic jiného, než plán změnit a vydat se do míst, která dobře známe, a bylo to, jak se ukázalo, šťastné řešení.

Součástí testu byla přeprava kánoe a nezbytných věcí pro vícedenní expedici. Měli jsme dvě 25kg zavazadla a osobní věci, které bereme na palubu letadla. Vešli jsme se těsně do váhového limitu, takže letíme bez příplatku za nadváhu.

Za dva dny jsme v tropické Indonésii. Je to skok ze zimní Evropy do krásné zelené botanické zahrady. Z přístavu Singkil se přeplavujeme na ostrovy. Přístavní prkenné molo se od naší první návštěvy nezměnilo. Jak bylo po velké tsunami v roce 2004 provizorně postaveno, tak slouží dodnes.

Domlouvám loď, která odjíždí do Pulau Balai. Jízdní řád neexistuje, ale je pravděpodobné, že nějaká loď každodenně odjíždí. Systém je jednoduchý. Každý, kdo chce jet, si na lodi najde místo, které nemusí být konečné. S přibývajícím nákladem, což je hlavně pitná voda, benzin, zelenina, vajčka a prázdné

Chatky na ostrově Sikandang

Jedna ze zastávek

né plastové bedny na ryby, může být i několikrát přemístěn jinam. Jako poslední se na loď nakládají skútry. Je to dřevěná bárka, vyvedená v pestrých barvách, která něco pamatuje. Je až neuvěřitelné, že se s takovým plavidlem domorodci vydávají na oceán. Mám své zkušenosti, při první cestě na ostrovy jsme ztroskotali. Při výjezdu na moře se povedlo prorazit dno lodi a začali jsme se pomalu potápět. Doufám, že dneska se to nebude opakovat.

Souostroví Pulau Banyak leží 70 km jižně od Sumatry, kousíček nad rovníkem. Je to jedno z míst nezasažených civilizací a turismem. Za necelých pět hodin plavby přistáváme v Pulau Balai. Moře je klidné a slunce našťastí nepere plnou silou. Spálit se hned první den na moři je velmi snadné. Přístav má hodně daleko do podoby přístavů, na jaké jsme zvyklí ze Středomoří. Přistávají tu hlavně lodě rybářů se svými úlovky.

Nemá smysl někam tahat naše zavazadla, a tak začínáme hned na molu pod dohledem početné skupiny domorodců připravovat kánoi na vyplutí.

Na souostroví jsou jenom tři vesnice, kde máme možnost doplnit zásoby. Při našem prvních deset lahví vody a Pašík mě vyhání koupit další. Tvrdí, že 15 litrů je málo. Vybral jsem zásoby jedné prodejny a musím do druhé. Tady se voda většinou prodává ve velkých 25litrových kanystrech, které se vracejí k opětovnému naplnění. Taková nádoba se špatně přepravuje. Láhve zasouváme

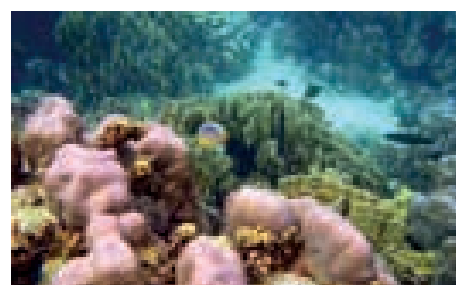
Místní rybář

do zbývajících volných prostorů. Kánoe není přepravní loď a místa je málo, a tak část nákladu máme v nepromokavém vaku, připevněném na přídi.

Usedám poprvé do tohoto nesporně zajímavého plavidla. Pašík se mi přiznal, že už má jednu koupel za sebou při první projížďce v Olomouci. Po prvních záběrech se tomu ani nedivím. Ale tady má voda 32 °C, takže se nemáme

Čekání na záchranu na ostrově Tailana

Pod vodou je na co koukat

vu Biawak. Plavbu si užíváme, je to trochu jako sen. Teplo, průzračné mělké moře, neuvěřitelný podmořský svět se spoustou korálů, hejna ryb různých velikostí, tvarů a barev a klid. Jenom občas je vidět nějaká malá rybářská loďka. Na sportovním plavidle jsme na souostroví určitě jediní.

Pojedeme od ostrova k ostrovu a každou zastávku využijeme ke koupání a potápění. Z Biawaku přejíždíme na ostrov Sikandang, kde je několik chatek, o nichž víme z minulých let.

Dalším cílem je vesnička Haloban, ležící na největším ostrově Pulau Tuangku. Musíme doplnit ztracené zásoby vody. V jejím přístavu vzbuzujeme velkou pozornost. Hned po vystoupení usedáme do místní nálevny. Nevím, jak tohle místo jinak nazvat. Pod stříškou chránící návštěvníky před sluncem je plno. Místní chlapi popíjejí kávu, čaj a pokuřují. Mají o čem diskutovat, protože vesnice je plná vlajek a transparentů před místními volbami. Je to úsměvné, boj o „korytka“ je stejný jako u nás.

Dostáváme pozvání, že pokud dojedeme na protější ostrov Tailana, který vidíme na obzoru, přijedou večer místní rybáři a ugrilují nám ryby. To je lákavá nabídka, a tak rychle vyjíždíme.

Co se to děje, jsem najednou ve vodě! Nechápu, jeli jsme tak pěkně, máme za sebou už asi 50 km pádlování a ziskali jsme na lodi jistotu. Koukám, kde je Pašík. Drží se ve vodě plovákem a také nechápe. Už je to jasné. Nevydržely duralové trubky, spojující kánoi s plovákem. V místě upevnění praskly obě najednou. Lovím věci, které plavou okolo. Loď je dnem nahoru a nedá se obrátit. Bez plováku to není možné. Usedám obkročmo vzadu, kde máme kormidlo. Udržet stabilitu je problém. Pašík chce

Haloban, co se bude dít zatím netušíme

čeho bát. Na vratkost lodi si zvyknu, ale prkénko jako sedačka, to rozhodně není na dlouhé pádlování. Trochu se na lodi vrtíme, jak každý hledá tu nejprjemnější polohu na pádlování. Nevím, jak se to mohlo stát, ale najednou jsem ve vodě. Bylo to rychlé a bez předchozího varování. První ztráty jsou Pašíkovy sluneční brýle a ty dokoupené láhve vody. Koupel jsme ještě jednou opakovali, našťastí bez diváků, které jsme přestali zajímat, jakmile jsme opustili přístav.

Na nejbližším ostrově stavíme stan, který nám půjčil Jacksin. Ostrovy jsou v malarické oblasti, a tak je lepší spát pod moskytiérou. U nás je sice komárů mnohem víc, ale nepřenášejí malárii. Spacák je tady zbytečný, stačí kousek prostěradla. Komfort zajišťuje nafukovačka, kterou hned ráno používám jako sedačku, místo prkénka.

Vyjíždíme na moře, kánoi jsme podle instrukcí pořádně dofoukli a je to o mnoho lepší, rychle získáváme jistotu. Podle GPS jedeme rychlostí až 9 km/hod. Míjíme Pulau Balai a vydáváme se k ostro-

Kanoé Outrigger

ke mně, ale nejde to. Nezbyvá nám, než se pokusit nějak dostat na ostrov Ragu-Ragu, který máme vpravo. Vlny k němu našťestí směřují. Dostat se na Tailanu je vyloučené, s večerním grilováním ryb se musíme rozloučit. Na to ale myslím jen chvíli. Pašík uznal, že plovák bude jeho záchranné plavidlo. Leží na něm a ulomené trubky trčí směrem ke dnu. Pádlovat je nemožné, takže hrabe rukama jako na nafukovací matraci, ale na ní je to pohodlnější. Ostrov se blíží velmi pomalu. Snad to stihneme do tmy. Teď oceňujeme výběr místa na test lodi. Ve studené vodě by to byl životu nebezpečný problém.

Konečně země. Míst na postavení stanu není moc a do setmění je jen chvilka. Hodnotíme ztráty, a jako první zjišťujeme, že tyčky od stanu jsou pryč. Ke stavbě používám provazy a pádla. Pašík pořád řeší, jestli tu jsou krokodýli. Jeho obava byla v Halobanu ještě podpořena domorodci. Byli prý spatřeni a vyfotografování dokonce i na pláži Tailany. A to je opravdu hodně malinký ostrov. V minulosti se prý nějací rybáři stali soustem těchto predátorů. Tady na Ra-

gu-Ragu jsou pro ně podmínky jako stvořené. Střed ostrova je nepronikatelně zarostlý tropickou vegetací, a navíc s močály. Musím věřit, že krokodýl není blbec a než starého a hubeného si k jídlu vybere chutnější sousto, které se mu nabízí. Tím Pašíka často uklidňuju. V noci přišla bouřka a vítr. Za naším stanem se z nitra ostrova ozývaly neznámé zvuky, které na klidu nepřidávají. Jak začínám usínat, zdá se mi, že se na nás valí vlna tsunami. Jsem hned vzhůru a mám chuť ze stanu vyběhnout. Nevím, jestli to bylo vedrem, nebo strachem, ale dlouho jsem nemohl usnout. Ráno bylo všechno v pohodě. Sušili jsme mokré věci. Hlavně že elektronika v nepromokavých vacích vydržela. Sluníčko má sílu, a tak za chvíli je všechno suché. Kánoi kompletujeme s plovákem pomocí popruhů. Není to dokonalé, ale můžeme pomalu vyjet na Tailanu. Pádluje opatrně a pomalu, aby se popruhy neuvolnily a neskončili jsme zase ve vodě. Dokázali jsme to.

Stavíme stan a místo pádlování budeme několik dnů žít jako rekreanti.

Budoucí trosečník

Koupání a šnorchlování mezi korály je tady obzvlášť pěkné. Další den k večeru přijíždějí rybáři. Kotví loď u pláže a hned nám nabízejí své úlovky. Domlouváme obchod. Když nám je upečou, tak koupíme. Netrvá dlouho a na pláži hoří oheň z naplaveného dříví. Krásný rejnok s modrými tečkami je tou pravou specialitou, hodící se do tohoto prostředí.

Zítřka ráno se potřebujeme dostat zpátky do Halobanu, a tak domlouváme i dopravu. Spolehlivost místních obyvatel je příkladná. Brzy ráno slyšíme zvuk motoru – jeden rybář pro nás skutečně přijel. Jacksin nám domluvil telefonicky přepravu do Balai a odtud není problém dostat se do Singuilu.

Skončil test kanoé, když jsme zkusili opravdu všechno, co se zkusit dá. Ztroskotání jsme neměli na programu, ale určitě na ně budeme vzpomínat celý život a bude o čem vyprávět.

Naše malá zemička má hodně lidí, kteří svým umem a nápady posouvají vodáctví stále dál. Na tomhle příběhu je vidět, jak je někdy náročné a složité všechno dovést k dokonalosti. Běžný spotřebi-

tel ani netuší, co práce a zkoušek stojí za každým novým člunem nebo lodí. Českého vodáka musí těšit, když vidí, kolik lodí vyrobených v ČR startuje na mistrovstvích světa ve vodním slalomu, sjezdu, raftingu, ale i na jiných akcích po celém světě. K tomu je třeba přičíst množství vodáků – turistů, kteří využívají tato plavidla. V tomto oboru patříme jistě mezi světovou špičku. ■

HYDROinfo

Tsunami

Obří vlna zasáhla Indonésii 26. 12. 2004. Vznikla silným zemětřesením v oblasti západního pobřeží severní Sumatry v hloubce 30 km. Potvrzených je 184 167 obětí, ale odhaduje se, že jich bylo až 230 000. Po hlavním otřesu došlo v celé oblasti k desítkám dalších zemětřesení větších než 5° Richterovy stupnice. Tato událost zasáhla i ostrovy Banyak, kde došlo k pohybu zemské kůry a řada ostrovů se částečně propadla. Následky jsou viditelné dodnes.

VYROBENO SAMOTNÝMI VODÁKY pro RADOST z PÁDLOVÁNÍ!

Panenka Paddles

WWW.PANENKA-PADDLES.CZ

S námi ~~p~~orazíte všechny vlny!

galasport
Experience great paddling

Vít Přindiš - vícemistr Evropy 2014